

NR 3 FÖR FRAMGÅNGSRIKA KVINNOR

PASSION for BUSINESS

NUMMER 3 2010 * 69 KRONOR
BJÖRK

EXKLUSIVT **Mellan**
Gubbröra
och Utbrott

BJÖRK & KVINNORNA
TAR ISLAND UR KRISEN

SHANGHAI

IKEA | VOLVO | ERICSSON | ALFA LAVAL
ABSOLUT | INVESTOR - PÅ PLATS

"Kvinnor söker
inte höga tjänster"

& YTTERLIGARE TIO
MYTER OM JÄMSTÄLLDHET

SANNINGEN OM KVINNOR
I FINANSBRANSCHEN

Glamour eller helvete?

finans
I FOKUS

Ge bort en
prenumeration
och få en present från
Max Factor, se sidan 128

JOHANNA SIGURDADOTTIR, ISLANDS STATS MINISTER:

"Vi ska hindra att mansklubben omgrupperar sig"

www.passionforbusiness.se

INTERPRESS 3837-03

7388383706904
RETURVECKA V 26

Cecilia Bergh

Kryckor

för bättre ätande

Cecilia Bergh är forskaren som vigt sitt liv åt att hitta en behandlingsmetod mot ätstörningar, dödliga sjukdomar omgivna av skam och okunskap. Idag är hon koncernchef för Mando Group AB, som har kliniker i Europa, Australien och USA. I maj öppnar ännu en klinik mitt på Manhattan i New York.

– Det går att bli frisk, säger hon. Det visar 25 års klinisk erfarenhet.

TEXT GUNNEL ÅHLANDER FOTO HELEN JÖNSSON

Cecilia Bergh började tidigt intressera sig för det hon kallar ätsjukdomar; anorexi, bulimi och hetsätning. Sin doktorsavhandling, som handlade om bulimi och grav övervikt, skrev hon i början av 1980-talet. Då var sjukdomarna relativt okända trots att de finns beskrivna i läkarlitteraturen sedan flera hundra år.

Direkt efter disputationen bad ett förlag henne skriva en bok i ämnet. Det gjorde hon som ung medicindoktor och därefter för hon som volontär till ett sjukhus i USA för att se och lära mer.

När hon pratar om sin patientgrupp bultar ett stort och varmt hjärta bakom varje ord.

– Jag har sett hur de här patienterna lever isolerade i sina sjukdomar utan vanliga liv, säger hon. Men det går att bli frisk. Det visar vår forskning och behandling.

Vägen till Mando Group AB har gått via arbeten på socialstyrelsen och Anorexicentrum på

Huddinge Universitetssjukhus. Den har inte varit rak eller utan motstånd. Ingen blir profet i sitt eget land, säger hon.

Läkarvetenskapen har alltid sett på ätsjukdomar som psykiatriska tillstånd och därför behandlat med terapier och psykofarmaka. För patienter med grav fetma har kirurgi, ett inte riskfritt ingrepp, mer och mer setts som den enda vägen till ett normalviktigt liv.

Men Cecilia Bergh och hennes forskarteam har vänt på begreppen och anser att det är ätsjukdomen som vållar de eventuella psykiska problemen och inte tvärtom.

På Mandoklinikerna har därför antidepressiva läkemedel och terapier ersatts med fysisk aktivitet och idog träning i ett normalt ätbeteende. Metoden har visat sig fungera på såväl anorexi- som bulimipatienter, men också på personer med enbart fetma som diagnos.

”Det går att bli frisk. Det visar vår forskning och behandling.”

”Mando betyder Jag äter på latin.”

Idag betalar dock de svenska landstingen behandling enbart för patienter med så kallad ätsjukdom, inte för den som diagnostiserats vara enbart fet, ett tillstånd som kostar samhället stora pengar i form av vårdkostnader.

Den som blir patient på en Mando-klinik får sin egen behandlare, som kan vara en dietist eller socionom, och en så kallad mandolean, en liten våg kopplad till en dator.

Mando betyder Jag äter på latin. Lean betyder smärt. Mandoleanen är programmerad för varje enskild patient och vägleder via enkla siffror och kurvor användaren att äta rätt mängd mat (300-350 gram) fördelad på rätt mängd protein, kolhydrater och grönsaker, i rätt biologisk hastighet.

Med tiden tränar patienten in ett normalt ätbeteende och kan åter kän-

na hunger och mättnad. Fundamentalt är att äta frukost, lunch, middag samt två mellanmål på fasta tider för att hålla blodsockret på en jämn nivå och därmed undvika sug.

Forskning visar att överviktiga äter för snabbt, ofta runt 90 gram per minut. För underviktiga är motsvarande siffra sju gram. Den som äter långsamt blir mätt snabbare än den som kastar i sig maten. Normal, biologisk äthastighet uppskattas av Cecilia Bergh till 25-30 gram mat per minut.

Hon jämför mandoleanen med ett par kryckor.

- Den som brutit ett ben gipsas och lär sig under läkningstiden åter att gå med hjälp av kryckor. Jämför med det lilla barnet, som också behöver stöd för att lära sig gå. Det är samma med våra patienter. De får också kryckor

under en tid i form av en mandolean.

På sikt är forskarlagets förhoppning att mandoleanen ska finnas att köpa på vilket apotek som helst och bli ett hjälpmedel i vardagen, lika självklart som mobiltelefoner, datorer och bilar.

På frågan varför vissa människor drabbas av ätsjukdomar och varför fetma idag är ett ökande problem i världen, svarar Cecilia Bergh att det är genetiskt betingat och att även miljö kan spela roll.

Hon säger att människan är genetiskt inställd på att undvika svält och därför söker föda, något som förr i tiden krävde stor fysisk aktivitet.

Men idag dignar stormarknadernas hyllor, allt står serverat, och den enda fysiska aktiviteten som behövs är att transportera varorna hem.

Ibland inte ens det, då en del affärer kör hem varorna gratis. Hon fördjupar sig i ett vetenskapligt resonemang kring hjärnan och det dopaminerga systemet och säger att vem som helst kan utveckla exempelvis anorexi genom att äta för lite under en längre tid.

- Men, poängterar hon under hela vårt samtal, det går att bli frisk! Återfallen bland de friskskrivna patienterna är få, nio av tio är symtomfria efter fem år.

När kliniken på sjätte våningen på 78:e gatan på tredje Avenyn på Manhattan öppnar den första maj går en dröm i uppfyllelse för Cecilia Bergh.

Kontakt är etablerad med 19 sjukhus i NY-distriktet och kön är redan lång.

- Vi har kapacitet att ta emot många fler patienter, både i Sverige och andra länder. Faller Mandokonceptet väl ut, blir hon minst sagt rik. **PFB**

FAKTA MANDO GROUP

- Mandogruppen har omkring 100 anställda i Sverige. Kliniker finns i Stockholm och Alingsås samt på olika platser i Europa, USA och Australien. De svenska klinikerna tar även emot patienter från andra länder.
- Koncernen omsatte 2008 runt 80 miljoner kronor, redovisad vinst 6,3 miljoner.
- Mando ägs till 57 procent av grundarna Cecilia Bergh och Per Södersten, till 40 procent av Wallenbergägda Investior och till tre procent av en amerikansk professor.
- En mandometerbehandling kan ta mellan fyra och 12 månader och kostar upp till 350 000 kronor per patient.
- Patienter remitteras till Mando. Den som vill kan själv söka sig till en av klinikerna. Behandlingen kostar lika mycket per besök som ett hos husdoktor, frikort gäller. Läs mer på www.mando.se

FOTO: HELEN JÖNSSON, INVESTOR AB

CECILIA BERG

AKTUELL Öppnar 1 maj klinik för patienter med ätsjukdomar på tredje Avenyn, 78:e gatan på Manhattan i New York.

ÅLDER 55 år i juni.

FAMILJ Sambon Per Södersten, professor vid sektionen för tillämpad neuroendokrinologi vid Karolinska Institutet i Huddinge, som tillsammans med Cecilia Bergh grundade Mando Group AB, där han idag är chef över forskningen. Mamma Britta är konstnär, systern Christina professor i gynekologi, brodern Claes-Håkan var transplantationskardiolog, pappa Håkan Bergh, som var utbildad läkare, drev skogsbruk på Framnäs gård på Visingsö i Vättern.

FRITID Långa och många promenader, skidor, långfärdsskridskor.

LÄSER Styrelsemötesprotokoll och revisionsrapporter.

LYSSNAR PÅ Mozart.

ÅKER Tunnelbana, pendeltåg och taxi.

ÄTER Raggmunk, fläsk och lingonsylt.

DRICKER Vatten och, om revisionsrapporten är bra, champagne.

RESER Till USA och Australien.